

тельность Общества на решение важнейших задач по расширению минерально-сырьевой базы страны. Особое внимание П. М. Татаринов обращал на необходимость комплексного использования полезных ископаемых и увеличение ресурсов некоторых дефицитных полезных ископаемых: бокситов, ртути, сурьмы, олова, вольфрама, молибдена, свинца и некоторых нерудных полезных ископаемых – вермикулита, волластонита, брусита, цеолитов, перлитов, амфибол-асбеста и др. [1].

Ранее в журнале Общества ученый опубликовал наиболее важные статьи по общим вопросам рудообразования: “Опыт классификации постмагматических месторождений” (1949 г.), “Генетическая связь оруденения с интрузиями” (1951 г.), рецензия на книгу “Теоретические основы учения о рудных месторождениях” (1951 г.) и многие другие [2].

Важнейшей задачей горно-геологического образования Павел Михайлович считал полноценную, т. е. качественную подготовку горных инженеров негеологических специальностей: горняков, маркшейдеров, металлургов, обогатителей, рудных гидрогеологов и геофизиков.

Читаемый П. М. Татариновым с 1946 г. курс лекций “Условия образования месторождений полезных ископаемых” послужил основой для создания удивительно лаконичного, логично построенного и всеобъемлющего учебного пособия, изданного в 1955 г. и переизданного в 1963 г. под названием “Условия образования месторождений рудных и нерудных полезных ископаемых”. О популярности данного курса можно судить по тому факту, что эта книга была переведена на вьетнамский, корейский, французский, румынский, украинский и многие другие языки [5]. На украинский язык книгу П. М. Татаринова перевел кандидат геолого-минералогических наук, старший научный сотрудник Института геологических наук НАН Украины Владимир Сергеевич Токовенко [4].

Благодаря учебникам и высказанным в них идеям в Украине были открыты месторождения рудных и нерудных полезных ископаемых. Следовательно, вклад П. М. Татаринова в создание минерально-сырьевой базы Украины весьма существенен.

П. М. Татаринов прожил большую и многогранную жизнь. Он создал самостоятельную ветвь учения о полезных ископаемых, много сделал для укрепления минерально-сырьевой базы страны, был прекрасным организатором науки и “душой” любой компании от скромной вечеринки до торжественного банкета на международном уровне.

Его вдохновенная работа ученого, геолога-рудника, металлогениста, педагога получила высокую оценку: Павлу Михайловичу было присвоено почетное звание заслуженного деятеля науки и техники страны, он был награжден многими орденами и медалями. Заканчивая чтение курса лекций очередному потоку студентов, он обычно приводил девиз устава Горного института: **“Усердие к услуге Отечества и к пользе оного любовь”**. Несомненно, научно-педагогическая жизнь профессора Павла Михайловича Татаринова была воплощением этого девиза старейшего института.

ЛИТЕРАТУРА

1. Вклад П. М. Татаринова в развитие учения о месторождениях полезных ископаемых и металлогению//Зап. Всес. минерал. об-ва. – 1975. – Ч. 104. – Вып. 5. – С. 622–625.
2. Памяти П. М. Татаринова//Зап. Всес. минерал. об-ва. – 1977. – Ч. 106. – Вып. 5. – С. 632–634.
3. *Строна П. А., Рундквист Д. В.* Павел Михайлович Татаринов (1895–1976)//Выдающиеся ученые Геологического комитета – ВСЕГЕИ. – Л.: Наука, 1982. – С. 235–245.
4. *Татаринов П. М.* Умови утворення родовищ рудних і нерудних корисних копалин (Учб. посібник для студентів геол. факультетів вузів УРСР). Переклад з рос. В. С. Токовенка. – К.: Вид-во Київсько-го ун-ту, 1962. – 256 с.
5. *Татаринов П. М.* Условия образования месторождений рудных и нерудных полезных ископаемых. – М.: Госгеолтехиздат, 1963. – 370 с.

ПАМ'ЯТІ АНАТОЛІЯ СЕМЕНОВИЧА ВОЙНОВСЬКОГО



13 жовтня 2015 року на 81-му році пішов з життя Анатолій Семенович Войновський – відомий учений-геолог, кандидат геолого-мінералогічних наук.

Народився А. С. Войновський на Вінниччині в селі Буди Ситковецького району в сім'ї вчителя. У 1951 р. закінчив Ситковецьку середню школу, а в 1957 р. геологічний факультет Криворізького гірничорудного інституту за спеціальністю “Геологія та розвідка родовищ корисних копалин”.

Усе життя Анатолій Семенович присвятив вивченню надр і нарошуванню мінерально-сировинної бази України. Працював геологом, старшим геологом, начальником геологознімальної партії в геологічних підприємствах України й головним геологом групи фахівців ВО “Зарубежгеологія” в Інституті геології Анголи (м. Луанда), завідувачем відділу в ДГП “Геопрогноз” і “Геоінформ” і завідувачем сектору в УкрДГРІ.

На початку трудової діяльності А. С. Войновський виконував пошуки й розвідку родовищ силікатного нікелю, геологічну зйомку масштабу 1:50 000, глибинне геологічне картування масштабу 1:200 000. На основі матеріалів зйомки масштабу 1:50 000 Анатолій Семенович у 1973 р. захистив кандидатську дисертацію. Починаючи з 1989 р., основними напрямками наукової діяльності А. С. Войновського були металогенія докембрію, розробка методичних принципів оцінки прогнозних і перспективних ресурсів і створення геохімічних карт.

В Анатолія Семеновича було щасливе життя, віддане улюбленій справі. Вибравши свій життєвий шлях, він був приречений на успіх завдяки своїй працездатності й високим професійним знанням. Його науково-методичні розробки експонували на ВДНГ СРСР та УРСР. З-поміж інших А. С. Войновський – першовідкривач Солошинського родовища бурого вугілля й Клесівського родовища бурштину. Він – автор понад 93 опублікованих наукових праць. Виробничу й наукову діяльність його відзначено галузевими відзнаками: медаллю Мінгео СРСР “За заслуги в разведке недр”, знаком “Почесний розвідник надр”, медаллю В. І. Лучицького, пам'ятним знаком ім. Л. І. Лутугіна й урядовими нагородами СРСР.

Своїм життям і працею, відповідальним ставленням до роботи Анатолій Семенович буде надихати не одне покоління молодих геологів. Світла пам'ять про Анатолія Семеновича Войновського – принципову, порядну й щирю людину, досвідченого фахівця збережеться на довгі роки в серцях рідних і близьких, колег-геологів, співробітників.

Колектив Українського державного геологорозвідувального інституту